

گزارش رصد فرهنگی (۷۸)

آشنایی‌زدایی از تیک‌تاک (بررسی نقش جایگاه رسانه اجتماعی تیک‌تاک در سپهر ارتباطی جهان معاصر)

گزارش آشنایی‌زدایی از تیک‌تاک در مرکز رصد فرهنگی با همکاری پژوهشکده ارتباطات، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات به همت محمدعلی شاکری با نظارت مجتبی صمدی در تابستان ۱۴۰۳، به بررسی نقش جایگاه اجتماعی تیک‌تاک در سپهر ارتباطی جهان معاصر پرداخته است.

گزارش پیش‌رو، ضمن ارائه تصویری از جایگاه فعلی تیک‌تاک در حوزه ارتباطات و تبیین علل اقبال گسترده کاربران به آن در کنار علل توفیقش در عرصه رقابت جهانی، روایتگری برای غزه در جنگ نابرابر و کشتار جمعی ایشان از سوی رژیم غاصب صهیونیستی را نمونه‌ای از پیامدهای حضور این رسانه اجتماعی در صحنه ارتباطات جهانی دانسته که به خیزش افکار عمومی جهانیان، از جمله اعتراضات وسیع دانشجویان دانشگاه‌های آمریکایی علیه سیاست‌های آمریکا و اسرائیل انجامید. البته در مقابل، چالش‌های فرهنگی، اجتماعی و امنیتی ناشی از این رسانه اجتماعی در جوامع بشری نیز در مواجهه نسل زد با آن، سوءاستفاده‌های گروهی از آن و ناامنی‌های ناشی از آن تبیین شده‌اند.

این نوشتار در نهایت، ضمن ارائه تصویری از وضعیت حضور و مصرف تیک‌تاک در جامعه ایران معاصر به خصوص از تیرماه ۱۴۰۲ و با رفع تحریم و مسدودی آن برای ایرانیان از سوی صاحبان تیک‌تاک، فرصت‌ها و تهدیدات حضور تیک‌تاک در جامعه ایران معاصر را برشمرده است. بر این اساس، بهره‌برداری از فرصت‌های فراگیری این رسانه اجتماعی با ویژگی‌های منحصربه‌فرد آن در تقابل با جریان اصلی رسانه‌های اجتماعی آمریکایی در فیس‌بوک و اینستاگرام برای معرفی نگاه تمدنی ایرانی اسلامی به جهان، شکستن سیاه‌نمایی‌های رسانه‌های معاند علیه ایران اسلامی نمایش صحیح و پالوده‌ای از آرمان‌های نظام در راستای احیای روابط فرهنگی، سیاسی و اقتصادی با جهان، از مهم‌ترین راهبردهای ایجابی برآمده از حضور این رسانه اجتماعی در ایران است.